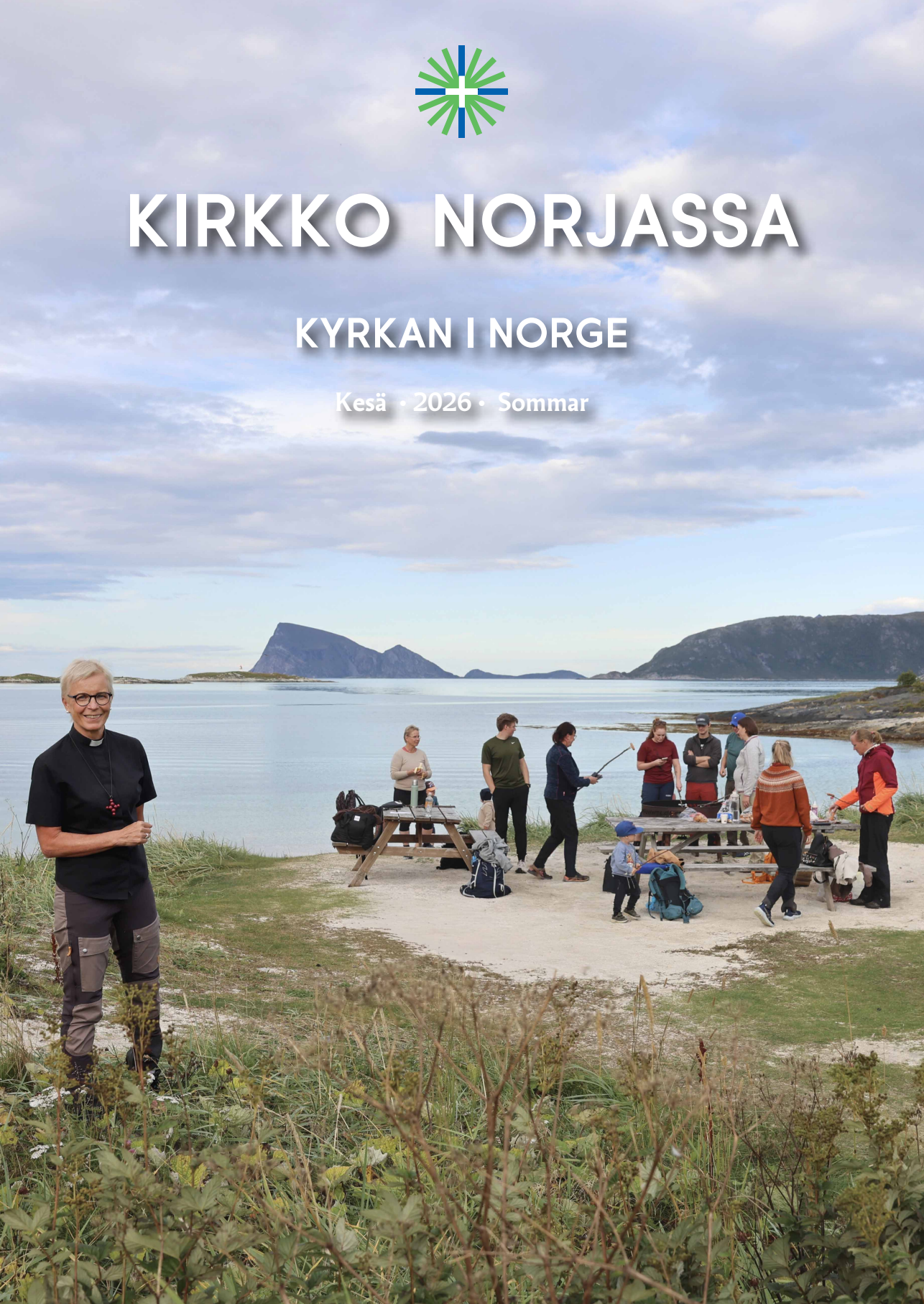

KIRKKO NORJASSA

KYRKAN I NORGE

Kesä • 2026 • Sommar

Kuvat

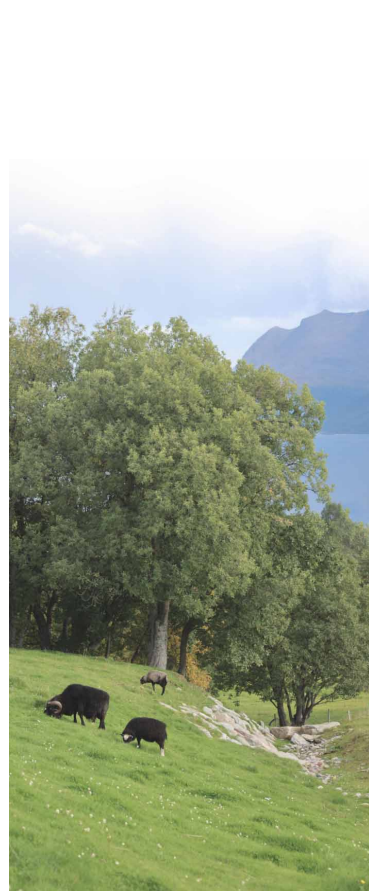
Kansikuva Sommarøy, syyskuu 2025

Sivu 2 Yggdrasil Farmhotel, etelä-Kvaløya, syyskuu 2025

Bilder

Omslagsbild Sommarøy, september 2025

Sida 2, Yggdrasil Farmhotel, södra Kvaløya, september 2025

Norjan suomalainen seurakunta Den finländska församlingen i Norge Den finske menigheten i Norge

+ 47 22 42 22 15
post@finskekirken.no
Kirkens hus
Rådhusgata 1-3
0151 Oslo, Norge

Pappi

Präst

+47 481 10 813
Päivi Aikasalo
paivi.aikasalo@finskekirken.no

Kirkko Norjassa • Kyrkan i Norge

2026-2
37. vuosikerta • 37. årgång

Vastaava toimittaja • Ansvarig redaktör
Roosa Marjaniemi
+47 913 19 723
roosa.marjaniemi@finskekirken.no

Bedriftstrykkeriet, Oslo

NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNDSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE

Kuka Norjassa kertoo Suomesta?

Oletko ollut Norjassa tilanteessa, jossa sinulta kysytään jotain yllättävää Suomesta? Tai keskustelussa, jossa olet huomannut korjaavasi käsityksiä suomalaisesta kulttuurista, tavoista tai perinteistä? Moni Norjassa pitkään asunut suomalainen tunnistaa tämän. Suomi kiinnostaa, mutta on silti monelle norjalaiselle yllättävän tuntematon. Norjassa meitä Suomi-toimijoita on monia. Suomen sanansaattajia ovat erilaiset suomalaiset yhdistykset ja organisaatiot, seurakunta sekä Suomen suurlähetystö. Yksi tärkeimmistä suomalaisuuden asiantuntijoista ovat kuitenkin suomalaiset itse. Me ulkomailla asuvat suomalaiset teemme jatkuvaa, usein huomaamatonta maakuvatyötä. Kerromme Suomesta työpaikoilla, kouluissa, naapurustoissa, ystäväpiireissä ja perheissä. Oikaisemme väärinkäsityksiä, selitämme tapoja, kutsumme juhliin, tarjoamme suomalaisia makuja ja annamme kielen kuulua. Suomalaiset vanhemmat tekevät tätä työtä erityisen konkreettisesti, kun he puhuvat lapsilleen suomea, kertovat omista perinteistään ja rakentavat lapsille yhteyttä kotimaahan.

Norjan suomalaisessa seurakunnassa tehtävämme ei rajoitu vain kirkolliseen elämään. Haluamme kristillisen sanoman lisäksi ylläpitää suomalaista arkea, kieltä, yhteyttä ja verkostoja Norjassa. Myös sinä, missäpäin maailmaa asutkaan, olet Suomen ja suomalaisuuden välittäjä.

Tämän lehden henkilöjutuissa suomalaisuus näkyy monesta suunnasta: kansainvälisen työuran, diplomatian, perheen, kielen, muistojen ja valintojen kautta. Lisäksi lehdestä löydät kesän ohjelmaa, kirjavinkejä sekä materiaalia lapsille ja lasten vanhemmille. Viimeisellä aukeamalla Päivi-pappi jakaa ajatuksia luontohuolesta. Pidetään siis Suomi näkyvässä Norjassa ja muualla maailmalla! Aurinkoista kesää toivottaen,

Roosa Marjaniemi
Viestintävastaava

Vem i Norge pratar om Finland?

Har du någonsin varit i en situation i Norge där du har fått frågan om något överraskande angående Finland? Eller i ett samtal där du märkt att du korrigerar uppfattningar om finsk kultur, seder eller traditioner? Många finländare som har bott länge i Norge inser att de stått inför det här. Finland är intressant, men landet är fortfarande förvånansvärt okänt för många norrmän.

Det finns många av oss Finlandsaktörer i Norge. Finlands budbärarna är de olika finländska föreningarna och organisationerna, församlingen och den finska ambassaden. En av de viktigaste experterna på allt finskt är dock finnarna själva. Vi finländare som bor utomlands gör ett kontinuerligt, ofta omärkligt arbete med att skapa en nationell bild. Vi pratar om Finland på arbetsplatserna, i skolorna, i grannskapet, i vänkretsarna och familjerna. Vi rättar till missförstånd, förklarar seder, bjuder in till festligheter, erbjuder finska smaker och låter språket höras. Finska föräldrar gör det här arbetet på ett särskilt konkret sätt när de talar med sina barn, berättar om sina egna traditioner och bygger en koppling till sitt hemland.

I Den finländska församlingen i Norge är vårt uppdrag inte begränsat till kyrkolivet. Utöver det kristna budskapet vill vi bevara det finska vardagslivet, språket, kontakterna och nätverken i Norge. Du, oavsett var du bor i världen, är också en förmedlare av Finland och allt finskt.

I person berättelserna i den här tidskriften syns finskheten från många håll: genom de internationella karriärerna, diplomatin, familjen, språket, minnena och valen. Dessutom innehåller tidskriften sommarens program, boktips samt material för barn och deras föräldrar. På sista uppslaget delar prästen Päivi sina tankar och bekymringar kring naturen.

Så låt oss hålla Finland synligt i Norge och på andra håll i världen! Med önskan om en solig sommar,

Roosa Marjaniemi
Kommunikationsansvarig

Kesä • Sommar 2026

Tervetuloa kesän 2026 numeroon.
Ajankohtaisia aiheita, ihmisiä ja ilmiöitä
Norjasta.
Välkommen till sommarnumret 2026.
Aktuella ämnen, människor och fenomen
från Norge.

Ledare • Pääkirjoitus	3
Suomen etu edellä	6
Finlands intressen först	10
Mitä sinun kesääsi kuuluu?	14
Kirkon keskusteluapu • Kyrkans samtalsjänst	15
Kirjavinkit	16
Sanna on sisukas ja optimistinen alumiinialan johtaja	18
Sanna är en beslutsam och optimistisk chef inom aluminiumbranschen	22
Mediavinkki vanhemmille • Medietips till föräldrar	26
Lastenkirkko	28
Kirkolliset toimitukset • Kyrkliga förrättningar	30
Siunaus kuuluu myös kotiin • Välsignelsen hör också hemmet till	31
Puistokahvit Oslossa • Parkkaffe i Oslo	32
Kesän tapahtumia • Sommarens händelser	33
Sommarens skönhet och omsorgen om naturen	34
Kesän kauneus ja luontohuoli	35

6

Suurlähettiläs Teemu Tannerin pitkä ura ulkopolitiikan ja diplomatian tehtävissä päättyy Oslossa.
Ambassadör Teemu Tanner avslutar sin långa karriär inom utrikespolitik och diplomati i Oslo.

Embassy of Finland
Oslo

18

Sanna työskentelee Norsk Hydrolla ja vastaa nykyisin Espanjan kierrätysalumiinin tuotannosta. Sanna ja David Frew ovat eläneet liikkuvaa kansainvälistä elämää yhdessä jo yli kolme vuosikymmentä.

34

”Jag kan ta ansvar för skapelseverket för just den del som berör mig och göra nya val i mitt liv.”

Suomen etu edellä

TEKSTI JA KUVAT ROOSA MARJANIEMI

Suomen Oslon-suurlähettiläs Teemu Tanner päättää pitkän uransa diplomatian ja ulkopolitiikan tehtävissä. Uran viimeisellä asemapaikallaan Oslolla hän katsoo taakseen työvuosiin, joita ovat määrittäneet Suomen etu, muuttuva maailma ja elämä perheen kanssa eri maissa.

Viimeinen asemapaikka

Suomen Oslon-suurlähetystössä eletään vilkasta kevättä. Suurlähettiläs **Teemu Tanner** ei anna eläkkeen vielä näkyä työnteossaan tai arjen mietteissään. Ennemmin ajatukset ovat keskeneräisissä hankkeissa, Team Finland -työn viimeistelyssä ja siinä, että työ tehdään loppuun kunnolla. - Vielä ei ole oikea aika pohdiskella miltä seuraava elämänvaihe näyttää tai mitä eläkkeellä teen. Monet käytännön toimenpiteet täytyy tietysti hoitaa ajoissa. Omaksun hyvin suomalaisen eetoksen, että asiat tehdään ensin kunnolla, ja vasta sen jälkeen ryhdytään miettimään seuraavia asioita, Tanner kertoo.

Tannerin tyyli suhtautua uuden elämänvaiheen lähestymiseen kertoo jotain olennaista sekä diplomaatin tavasta ajatella että pitkästä urasta, joka on nyt päättymässä. Tannerin virallinen viimeinen työpäivä on elokuun viimeinen, ja Oslo jää uran viimeiseksi asemapaikaksi. Hän siirtyi Norjaan syksyllä 2022 Pariisista, ja sitä ennen hän on ehtinyt palvella muun muassa Soulissa, Washingtonissa ja Brysselissä sekä johtotehtävissä ulkoministeriössä ja tasavallan presidentin kansliassa. Tanner tuli ulkoministeriön vuonna 1985.

Vaikka eläkesuunnitelmat ovat vielä osin hahmottamatta, paluu Suomeen tuntuu hyvältä. Haikkeuttakin on. Työuran mittaan syntyneet ystävyys-suhteet ja työtoverit sekä useat asemapaikat ympäri maailmaa eivät katoa mielestä. Muutoksien keskellä Tanner puhuu luopumisesta tavalla, jossa korostuu liike eteenpäin. - Kun yksi vaihe päättyy, seuraava alkaa. Menneeseen ei voi jäädä kiinni, jos aikoo todella ottaa vastaan sen, mitä seuraavaksi tulee, Tanner pohtii.

Diplomatiaa muuttuvassa maailmassa

Taidon luopua ja ottaa vastaan jotain uutta voi myös nähdä olennaisena piirteenä diplomaatille. Asuinpaikat ja ympäristöt vaihtuvat, maailmanpoliittinen tilanne muuttuu. Kuitenkin työn ydin pysyy samana: Suomen etujen ajaminen. Tannerin mukaan tämän oivaltaminen jo uran alkuvaiheessa on auttanut sekä priorisoi-

maan työn tekemistä että siirtymään aina uuteen. Kun uuteen maahan ja kulttuuriin muuttaminen on tullut eteen, on samojen intressien eteen työskentely toiminut punaisena lankana. Arvoista puhuessaan Tanner nimeää suoraan ihmisyyden, ihmisoikeudet, tasa-arvon, demokratian ja oikeusvaltion. Hän sanoo, ettei tätä työtä voisi tehdä, ellei itse uskoisi niihin. Samalla hän pitää tärkeänä sitä, että omat perusarvot ja Suomen ulkopolitiikan pitkä linja ovat voineet kulkea samaan suuntaan.

Juuri Suomen etujen ajamisesta on Tannerin mukaan syytä lähteä liikkeelle myös silloin, kun tehtäväkenttä näyttää ulospäin hajanaiselta. Suurlähetystössä seurataan sisä- ja ulkopolitiikkaa, raportoidaan Suomeen, edistetään vientiä ja investointeja, hoidetaan konsuliasioita ja ylläpidetään Suomen näkyvyyttä. Suurlähettiläs johtaa tätä kokonaisuutta, jonka lopullinen tarkoitus on hänen mukaansa yksinkertainen: tehdä sitä, mikä on Suomen kannalta tärkeää.

Työn ydin kuulostaa selkeältä, mutta käytännössä monet työtehtävät ovat usein näkyvämpiä. Tanner ottaa yhdeksi esimerkiksi valtiovierailun. Julkisuudessa näkyvät kuvat tapaamisista, lehdistötilaisuuksista ja juhlavista seremonioista. Niiden taakse jää työ, jossa ohjelma rakennetaan, taustat selvitetään, yhteydet pidetään auki ja huolehditaan siitä, että kokonaisuus toimii. Diplomatia on näyttämöllä olemista, mutta vähintään yhtä paljon on kaikkea muuta, joka jää kulissien taakse.

Tannerin uraan on mahtunut myös hetkiä, jolloin työn merkitys on paljastunut erityisen vahvasti. Washingtonin-vuosilta hänen mieleensä on jäänyt syyskuun 11. päivän terroriisku vuonna 2001. Järkytys oli välitön, mutta suurlähetystössä oli samalla huolehdittava henkilökunnasta, seurattava tilannetta ja välitettävä tietoa Suomeen. Kriisin keskellä auttoi sama perusajatus, jonka varaan hän sanoo rakentaneensa työtään muutenkin: mitä tilanne merkitsee Suomelle, suomalaisille ja suurlähetystön tehtävälle.

Tanner tapasi Presidentti Niinistön kansliapäällikkönä valtionjohtajia Barack Obamasta

Teemu Tanner on palvellut Suomen ulkoministeriössä vuodesta 1985. Oslossa työn ytimessä ovat olleet Suomen ja Norjan tiivistyvät suhteet sekä Suomen näkyvyyden vahvistaminen Norjassa.

Donald Trumpiin sekä Vladimir Putiniin ja kuvaa näitä kohtaamisia mieleenpainuviksi. - Kyllä tällaiset tapaamiset jättävät tietynlaisen jäljen, sillä niissä on erityinen ulottuvuutensa. Esimerkiksi keskustelujen kulku merkittävien valtionjohtajien kanssa on saattanut jäädä hyvinkin yksityiskohtaisesti mieleen, Tanner kertoo.

Maailma on muuttunut Tannerin uran aikana monella tapaa ja yksi merkittävä muutos on informaation määrän kasvu. Työ on hänen mukaansa muuttunut vaativammaksi siksi, että olennaisen erottaminen epäolennaisesta on vaikeampaa kuin ennen, ja lisäksi tietotulvaan sekoittuvat trollaus, valheviestit ja kiihtyvä ryhti. Teknologia on nopeuttanut työntekoa, mutta samalla korostanut diplomatian ydintä eli suoraa ja luotettavia yhteyksiä. Median seura-

minen ei riitä, kun on saatava tietää, mitä todella tapahtuu.

Läheinen naapuri

Norjasta Tanner puhuu lämpimästi. Hän ei rakenna suuria vastakohtia Suomen ja Norjan välille, vaan päinvastoin kertoo Norjan olevan hänen kokemuksensa mukaan vahva demokratio ja luottamukseen perustuva yhteiskunta eli monella tavalla hyvin lähellä Suomea. Juuri läheisyys tekee työstä poikkeuksellisen helppoa verrattuna moniin muihin asemapaikkoihin. Yhteiskunta on avoin, yhteistyö sujuu, ja maiden välillä on nyt enemmän käytännön yhteyttä kuin kenties koskaan aiemmin. Esimerkiksi turvallisuuspoliittinen yhteistyö on tiivistynyt Suomen

Nato-jäsenyyden jälkeen. Myös tavara- ja palveluvienti on kasvanut tasaisesti, mikä on hyvin myönteistä vaikeina aikoina.

On Norjassa kuitenkin ollut jotain yllättävääkin. Tanner sanoo kiinnittäneensä huomiota siihen, että moni norjalainen tuntee Suomea loppujen lopuksi aika vähän. Osa suurlähetystön työstä on myös maakuvaustyön tekemistä perinteisessä merkityksessä; Suomesta kerrotaan ja Suomea tehdään näkyväksi. Suurlähetystö, kulttuuritoimijat, yritysverkostot ja suomalaiset yhteisöt, kuten Norjan suomalainen seurakunta, tekevät Norjassa kukin omalla tavallaan samaa työtä eli pitävät Suomea esillä.

- Näen yhteistyön tärkeänä. Pyrimme kaikki edistämään Suomen asiaa, oli toimijana sitten esimerkiksi suurlähetystö, kirkko tai kulttuuri-instituutti. Siitä syntyy paljon synergiaetuja.

Tannerin mukaan parhaat tulokset syntyvät silloin, kun eri toimijat puhaltavat yhteen hiileen. Tanner on Norjassa ylläpitänyt ja edistänyt yhteistyötä eri Suomi-toimijoiden välillä. Yksi näistä yhteistyökuvioista ovat säännölliset palaverit, joihin suurlähetystö kutsuu kaupallisen tiiminsä, Norjalais-Suomalaisen kulttuuri-instituutin sekä Norjan suomalaisen seurakunnan edustajia. - Näen yhteistyön tärkeänä. Pyrimme kaikki edistämään Suomen asiaa, oli toimijana sitten esimerkiksi suurlähetystö, kirkko tai kulttuuri-instituutti. Siitä syntyy paljon synergiaetuja. Harvoin kokoukset ovat vain sellaisia, että kerromme asioita toisillemme. Usein keskusteluista syntyy ajatus, että voisimmeko tässä kohtaa tehdä yhteistyötä, Tanner tuumaa.

Vapaa-ajastaan Norjassa Tanner mainitsee upean luonnon, johon on päässyt jonkin verran tutustumaan. Oslon lähialueilta pääsee nopeasti maastoon, jossa tuntuu kuin olisi kaukana kaupungista. Hän mainitsee myös Jotunheimin, Besseggenin, Lofootit ja Pohjois-Norjan, joissa on käynyt vaeltamassa.

Perhe mukana maailmalla

Työ on vaatinut paljon myös perheeltä. Uudet maat merkitsevät uusia kieliä, uusia kouluja, uusia ystäviä ja myös lähtöjä niistä ystävyksistä, jotka juuri ehtivät syntyä. Tanner sanoo, että liikkeessä eläminen on samalla lisännyt avarakatseisuutta ja vahvistanut perheen merkitystä. Kun läheisiä ja sukulaisia ei ole ympärillä samalla tavoin kuin kotimaassa, koti tiivistyy perheeksi. Puoliso Kirsi Tanner on ammatiltaan kielenkääntäjä ja uravalinta on mahdollistanut osa-aikaisen työskentelyn ulkomailla. Hän on myös opettanut suomea ulkomaalaisille. Puolisolla on myös diplomaatin työssä tärkeä rooli muun muassa edustustehtävissä ja sitä kautta suhteiden ylläpitämisessä.

Tannereilla on kolme aikuista lasta. Teemu Tanner on lastensa tavoin itsekin varttunut Suomen rajojen ulkopuolella, sillä on toisen sukupolven diplomaatti. Kasvaminen ja uran rakentuminen ulkomaille voisi ajatella vaikuttavan siihen, miten oman suomalaisuuden kokee. Vaikutus Tannerin mukaan on selkeä, mutta ehkä päinvastainen kuin ensimmäiseksi ajatteli. - Kokemukseni on todennäköisesti sama kuin monilla muilla ulkosuomalaisilla, jotka jäävät pysyvämmiin asumaan ulkomaille: se vain vahvistaa suomalaisuutta. Siinä isänmaallisuus tavalla tai toisella korostuu, sillä Suomea katsoo hieman ulkoapäin. Se auttaa ymmärtämään miksi Suomi on niin hieno maa.

Tannerin aikuiset lapset asuvat Suomessa. Kun eläkkeelle siirtymisen sekä Suomeen muuttamisen aika koittaa, on Tannerilla mahdollista viettää enemmän aikaa vuoden täyttävän lapsenlapsensa kanssa. Eläkepäiviin todennäköisesti kuuluu myös enemmän kirjojen lukemista sekä konserteissa käymistä. Ennen tätä, työ suurlähetystössä tehdään kunnialla loppuun.

Finlands intressen först

TEXT OCH BILDER ROOSA MARJANIEMI

Finlands ambassadör i Oslo, Teemu Tanner, avslutar sin långa karriär inom diplomatin och utrikespolitiken. I sitt sista uppdrag i Oslo blickar han tillbaka på sina arbetsår, som har präglats av Finlands intressen, en föränderlig värld och livet tillsammans med familjen i olika länder.

Sista uppdraget

Finlands ambassad i Oslo upplever en hektisk vår. Ambassadör **Teemu Tanner** låter inte pensioneringen påverka varken hans arbete eller tankarna i vardagen ännu. Snarare riktas hans tankar mot oavslutade projekt, slutförandet av Team-Finland-arbetet och i det att få jobbet utfört ordentligt. - Det är ännu inte rätt tid för att fundera på hur nästa fas i livet kommer att se ut eller vad jag ska göra när jag blir pensionär. Naturligtvis måste många praktiska åtgärder vidtas i god tid. Jag anammar helt det finska etoset att göra saker ordentligt först, och sedan därefter börjar man tänka på nästa steg, uttrycker Tanner.

Tanners förhållningssätt till den nya fasen i hans liv säger något väsentligt om både diplomatens tankesätt och den långa karriären som nu går mot sitt slut. Tanners officiella sista arbetsdag är den sista augusti i år. Oslo blir hans sista utsättningsort i karriären. Han flyttade till Norge hösten 2022 från Paris. Innan dess hade han också tjänstgjort i Seoul, Washington och Bryssel, samt haft ledande befattningar i såväl utrikesministeriet som vid republikens presidents kansli. Tanner började på utrikesministeriet 1985.

Även om pensionsplanerna fortfarande delvis är odefinierade känns det bra att återvända till Finland. Men där finns också ett snäv av nostalgi i det. De vänskaper som knutits och de kollegor som förvärvats i loppet av karriären, liksom de många arbetsbaserna runt om i världen, raderas inte ur hans minne. Mitt i förändringen talar Tanner om att släppa taget på ett sätt som betonar att gå framåt. - När en fas slutar börjar nästa. Man kan inte fastna i det förflutna om man verkligen vill omfamna det som kommer härnäst, reflekterar han.

Diplomati i en föränderlig värld

Förmågan att släppa taget och acceptera något nytt kan också ses som en viktig egenskap för en diplomat. Bostadsorterna och miljöerna byts ut,

den världspolitiska situationen förändras. Kärnan i arbetet förblir dock densamma: att främja Finlands intressen. Enligt Tanner har insikten om detta i ett tidigt skede i karriären hjälpt honom att både prioritera sitt arbete, men samtidigt alltid hjälpt honom till att gå vidare till något nytt. När en flytt till ett nytt land och en ny kultur har stundat, har arbetet för det samma intresset fungerat som den röda tråden att gripa tag i. När Tanner talar om värderingar listar han direkt upp mänskligheten, de mänskliga rättigheterna, jämlikheten, demokratin och rättsstatsprincipen. Han konstaterar att han inte skulle kunna utföra det här arbetet om han inte själv trodde på dem. Samtidigt anser han det viktigt att hans egna grundläggande värderingar och den långa linjen av den finska utrikespolitiken har kunnat röra sig i samma riktning.

När arbetsfältet utifrån sett verkar fragmenterat menar Tanner att det är värt att börja just ifrån främjandet av Finlands intressen. Ambassaden övervakar inrikes- och utrikespolitiken, rapporterar till Finland, främjar exporten och investeringarna, hanterar konsulära ärenden och upprätthåller Finlands synlighet. Ambassadören leder denna enhet, vars yttersta syfte, enligt honom, är enkelt: att göra det som är viktigt för Finland.

Kärnan i arbetet låter tydlig, men i praktiken är många uppgifter ofta osynliga. Tanner tar ett statsbesök som exempel. Allmänheten ser bilder från möten, presskonferenser och högtidliga ceremonier. Bakom dem ligger arbetet med att bygga ett program, klargöra bakgrunden, upprätthålla relationerna och se till att helheten fungerar. Diplomati handlar om att stå på scenen, men det finns minst lika mycket annat arbete som pågår bakom kulisserna och som inte ses utåt.

Tanners karriär har också inkluderat ögonblick då arbetets betydelse har visat sig särskilt betydande. Från åren i Washington minns han terroristattacken den 11 september 2001. Chocken var omedelbar, men samtidigt var ambassaden tvungen att ta hand om sin egen personal, över-

vaka situationen och förmedla information till Finland. Samma grundidé, som han säger att han har byggt sitt arbete i övrigt på, hjälpte då till mitt i krisen: vad betyder den här situationen för Finland, finländarna och ambassadens uppdrag?

Tanner, som president Niinistö's stabschef, träffade statsöverhuvuden från Barack Obama till Donald Trump och Vladimir Putin och beskriver dessa möten som minnesvärda. - Ja, sådana möten lämnar ett visst spår, eftersom de har en speciell dimension. Till exempel har de diskussionerna man haft med de här framstående statsöverhuvudena lagt sig på minnet i detalj, funderar Tanner.

Världen har förändrats på många sätt i loppet av Tanners arbetsår. En betydande förändring är den ökande informationsmängden. Han konkluderar att arbetet har blivit mer krävande eftersom det är svårare än tidigare att skilja det väsentliga från det oväsentliga. Dessutom blandas trolling, falska budskap och den alltmer accelererande rytmen med informationsflödet. Teknologin har satt fart på arbetet, men samtidigt har också diplomatins kärna betonats, dvs. de direkta och pålitliga kontakterna. Att följa media räcker inte när man behöver veta vad som egentligen händer.

En nära granne

Tanner talar varmt om Norge. Han bygger inte upp stora kontraster mellan Finland och Norge. Utan tvärtom anser han Norge vara en stark demokrati och ett samhälle baserat på förtroende. Med andra ord på många sätt mycket likt Finland. Det är just denna likhet som gör arbetet exceptionellt enkelt jämfört med många andra arbetsbaser. Samhället är öppet, samarbetet är smidigt och det finns i praktiken just nu mer kontakt mellan länderna än kanske någonsin tidigare. Till exempel har det säkerhetspolitiska samarbetet intensifierats sedan Finlands NATO-medlemskap trädde i kraft. Exporten av varor och tjänster har också ökat stadigt, vilket är mycket positivt i svåra tider.

Det har också varit något som överraskat honom i Norge. Tanner berättar att han har märkt att många norrmän faktiskt känner till ganska lite om Finland. En del av ambassadens arbete handlar i traditionell bemärkelse också om arbetet kring den nationella bilden; Finland talas om och Finland synliggörs. Ambassaden, kulturaktörerna, affärsnätverket och de finska samfunderna, såsom Den finländska församlingen i Norge, gör var och en samma arbete i Norge fast på sitt eget sätt. Det vill säga att man håller Finland på agendan.

- Jag ser det här samarbetet som viktigt. Vi strävar alla efter att främja Finlands sak, oavsett om aktören till exempel är ambassaden, kyrkan eller kulturinstitutet. Det här skapar många synergi fördelar.

Tanner hävdar att de bästa resultaten uppnås när de olika aktörerna drar åt samma håll. Han har upprätthållit och främjat samarbetet mellan de olika finländska aktörerna i Norge. En av de här samarbetsformerna är de regelbundna mötena till vilka ambassaden bjuder in representanterna för Business-Finland, Norsk-Finska kulturinstitutet och Den finländska församlingen i Norge. - Jag ser det här samarbetet som viktigt. Vi strävar alla efter att främja Finlands sak, oavsett om aktören till exempel är ambassaden, kyrkan eller kulturinstitutet. Det här skapar många synergi fördelar. Sammankomsterna handlar sällan bara om att berätta om olika saker för varandra. Ofta ger diskussionerna upphov till tanken om vi skulle kunna samarbeta på den här fronten, vidhåller Tanner.

Om sin fritid i Norge framhåller Tanner den underbara naturen, som han har hunnit utforska till viss del. Från områdena kring Oslo kan man snabbt nå terräng där det känns som om man är långt ifrån stadsmiljön. Han nämner också Jotunheim, Besseggen, Lofoten och Nordnorge, där han har vandrat.

Teemu Tanner har tjänstgjort vid Finlands utrikesministerium sedan 1985. I Oslo har arbetet kretsats kring de allt tätare relationerna mellan Finland och Norge samt kring att stärka Finlands synlighet i Norge.

Familjen med sig runt om i världen

Arbetet har också krävt mycket av familjen. Nya länder innebär nya språk, nya skolor, nya vänner och även avbrott från de vänskaper som just hunnit etableras. Tanner bemärker sig att det att bo så att man ständigt är i rörelse också har ökat hans öppenhet och stärkt familjens betydelse. När varken nära och kära eller släktingar finns i närheten på samma sätt som i hemlandet, utgör själva hemmet familjen. Maken **Kirsi Tanner** är översättare till yrket och hennes yrkesval har gjort det möjligt för henne att arbeta utomlands. Hon har också undervisat utlänningar i det finska språket. En diplomats andra hälft spelar en viktig roll i diplomatens arbete, till exempel i representationssammanhang och därigenom i att upprätthålla relationerna.

Familjen Tanner har tre vuxna barn. Liksom sina barn uppfostrades Teemu Tanner själv utanför

Finlands gränser och han är andra generationens diplomat. Att växa upp och bygga en karriär utomlands skulle kunna tänkas påverka hur man upplever det att man är finsk. Tanner anser att effekten är tydlig, men kanske motsatsen till vad man först skulle kunna tro. - Min erfarenhet är förmodligen densamma som många andra utlandsfinländare som bor utomlands mer permanent: det bara stärker den finländska identiteten. Samtidigt förstärks patriotismen på ett eller annat sätt, eftersom Finland ses utifrån. Det hjälper en att förstå varför Finland är ett så fantastiskt land.

Tanners vuxna barn bor i Finland. När det är dags för honom att gå i pension och flytta till Finland kommer Tanner att kunna tillbringa mer tid med sitt ettåriga barnbarn. Pensionsdagarna kommer förmodligen också att innefatta mer bokläsning och fler konsertbesök. Innan dess kommer arbetet på ambassaden att slutföras med heder.

Mitä sinun kesääsi kuuluu?

Kesä vie osan meistä mökille, osan matkalle ja osan lähiluontoon tai oman kodin rauhaan. Kysyimme Oslon seudulla asuvilta seurakuntalaisilta, millaisia suunnitelmia heillä on tuleville kesäkuukausille.

Helena Teder ja Matilde

”Olemme tämän kesän Norjassa, sillä nuorin lapsemme on vain 3 kuukautta. Ehkä kesällä edessä on muutto uuteen kotiin.”

Terttu Kalland

”Lähden mökille Suomeen, siellä on odottamassa paljon piha- ja ulkotöitä. Heinäkuun olen Norjassa ja palaan Suomeen taas elokuussa, ja silloin edessä toivottavasti on sadonkorjuuta.”

Mila ja Mai Pelkonen

”Nukkumista ja lomailua. Yhteisenä haaveena meillä on uiminen ja saunominen Vartiosaassa.”

Anneli Erma Møller

”Lähden mieheni kanssa kesäkuussa Suomeen, siellä saunotaan ja tavataan sukulaisia sekä vietetään 50-vuotta lakkiaisista -juhlaa. Norjassa valetaan Valdresin tuntureilla ja nautitaan mökkielämästä.”

Anne Sofie, Emilie ja Leena Kilpeäläinen

”Kesällä käymme ukin ja mummin luona Kajaanissa. Siellä ainakin uimme. Me tykkäämme myös reissata. Oslosta on hienoa tehdä viikonloppureissu laivalla Kööpenhaminaan.”

Eeva-Liisa Andersson

”Menen kesäkuussa ikonimaa-lausursille täällä Oslossa. Sen jälkeen lähden Ylläkselle. Siellä kiipeän tuntureille, pyöräilen ja poimin marjoja. Ylläksellä vietämme syntymäpäiviäni.”

Lea Vänttinen

”Minulla on tulossa polvileikkaus toukokuussa, ja ehkä kävelen kainalosauvoilla melkein koko kesän. Edessä on fysioterapiaa ja treenausta. Menemme kuitenkin Suomeen, ja ehkä olen jo heinäkuussa kunnossa.”

Seurakunnan työntekijät lomailevat heinäkuussa

Församlingens anställda har semester i juli

Seurakunnan työntekijät ovat heinäkuussa kesälomalla ja lataavat akkuja tulevaa syksyä varten. Kiireettömät asiat voivat odottaa loppukesään.

Jos sinulle tulee heinäkuun aikana kiireellistä asiaa, voit olla yhteydessä Päivi-pappiin puhelimitse: +47 481 10 813.

Toivotamme kaikille levollista ja virkistävää kesää!

Församlingens anställda har sommaresemester i juli och samlar krafter inför hösten. Ärenden som inte är brådskande kan gärna vänta till sensommaren.

Om du har ett brådskande ärende under juli månad kan du kontakta prästen Päivi per telefon: +47 481 10 813.

Vi önskar alla en lugn och uppfriskande sommar!

Kirkon keskusteluapu on tukenasi joka päivä, myös kesällä

Kyrkans samtalsjänst finns till för att stötta dig varje dag, även på sommaren.

Painaako jokin mieltäsi? Kirkon keskusteluapu on sinua varten, kun kaipaat henkistä tai hengellistä tukea. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia koulutettuja vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä. Palvelu on valtakunnallinen, ja yhteydenottoihin vastataan eri puolilta Suomea.

Är det något som tynger dig? Kyrkans samtalsjänst är till för dig när du behöver känslomässigt eller andligt stöd. Jourpersonalen är utbildade volontärer och kyrkliga medarbetare som är bundna av sekretess. Tjänsten är ricksomfattande och kontakter besvaras från hela Finland.

evl.fi/apua-ja-tukea/kirkon-keskusteluapu

evl.fi/sv/stod-och-hjalp/kyrkans-samtalsjanst

KIRJAVINKIT

Kirjavinkit jakaa Päivi-pappi. Tällä kerralla kaikki kirjat ovat elämäkertoja, tosin hyvin erilaisia. Näitä elämäntarinoita yhdistää siirtolaisuus - muuttaminen toiseen maahan tai paluu kotimaahan. Sopeutuminen ei koskaan ole aivan yksinkertaista. Elämäkerta on kuin peili, se pakottaa lukijan arvioimaan myös omaa elämänsä. Kaikki kirjat löytyvät myös äänikirjapalveluista.

Paavi Franciscus. Toivo. Muistelmat. Docendo. 2025.

PAAVI FRANCISCUS

TOIVO
MUISTELMAT

Teos kertoo paavi Franciscuksen (syntyjään Jorge Mario Bergoglio, 1936–2025) elämäntarinan. Paavi Franciscus oli argentiinalainen, mutta hänen isovanhempansa olivat Italiasta muuttaneita siirtolaisia. Kirja kuvaa paavin suvun taustoja, lapsuutta ja nuoruutta lämpimästi ja huumorilla. Nämä kokemukset myös selittävät Franciscuksen teologiaa ja kannanottoja. Isoisän kertomat sotakokemukset ensimmäisestä maailmansodasta vaikuttivat vahvasti paavin kannanottoihin sodan ja rauhan kysymyksiin. Suvun kokemus siirtolaisuudesta muokkasi jo varhain näkemyksiä muukalaisuudesta. Paavin ensimmäinen vierailu suuntautuikin Lambedusan saarelle, jossa paikalliset ihmiset saattoivat pakolaisia turvaan. Paavin teologia kytkeytyy kirjassakin hänen omiin elämäkokemuksiinsa. Myös jalkapallo - maailman hienoin peli - rakkaana harrastuksena ja argentiinalainen tango kulttuuria harrastavan perheen tarinassa saavat osansa.

Kirjan riveille elämän tapahtumien väliin piirretty pohdittuja ajatuksia: ”Meidän on reagoitava päättäväisesti andasmielisyttä, muukalaisvihaa, itseemme vetäytymistä ja pahinta kaikista, pelkoa, vastaan... Viha, erottelu ja kosto myrkyttävät toivona ja vievät meiltä kaiken sen, mitä haluamme suojella ja mitä rakastamme.” Paavina Franciscus on halunnut erityisesti rakentaa sovintoa: ”Vain siltojen rakentaja luo tulevaisuutta, muurien pystyttäjät jäävät itse rakentamien muuriensa vangeiksi, ja ensimmäisenä ansaan jäävät heidän tunteensa.” Teologia löytyy kirjassa paavin kannanotoista: ”Sieltä, mistä anteeksianto puuttuu, loppuu ilma.”

Franciscus asettui jatkuvasti työssään ja kannanotoissaan vähäosaisten puolelle: ”Köyhä ihminen on jatkuva protesti epäoikeudenmukaista järjestelmäämme vastaan. Köyhä ihminen on kuin ruutitynnäri. Jos se syttyy palamaan, koko maailma räjähtää.” Erityisesti luterilaiselle kristitylle antaa ajattelemisen aihetta paavin ajatukset neitsyt Mariasta.

Esipuheessa Franciscus kuvaa elämäkerran kirjoittamista seuraavasti: ”Elämäkerta ei ole yksityistä tekstiä vaan pikemminkin kuin matkareppu, eivätkä muistot ole ainoastaan asioita, jotka ovat jääneet mieleemme, vaan kaikkea ympärillämme kokemaamme. Ne eivät puhu vain menneestä vaan myös tulevasta. Tuntuu kuin jokin kuuluisi eiliseen, mutta se onkin osa huomista. Kaikki syntyy kukkiakseen ikuisessa keväässä. Kaiken jälkeen voimme vain sanoa: Ei ollut mitään, missä Sinä et olisi ollut mukana.”

Sinä viittaa Jumalaan. Tätä viimeistä lausetta jään erityisesti pohtimaan.

Suvi Ratinen: Pakolainen. Otava. 2025.

Suvi Ratisen romaani Pakolainen on traaginen romaani pakolaisuudesta: päähenkilönä suomalaisvirolainen kirjailija Aino Kallas (1878–1956). Samalla se kertoo Viron ja Suomen kohtalonhetkiä Neuvostoliiton kainalossa. Se kertoo Suomesta, joka ei ole turvallinen maa täällä syntyneelle kirjailijalle. Kirjassa on tärkeä osa suomalaista ja virolaista lähihistoriaa. Kuitenkin se on ikääntyvän naisen kaipuusta kotimaahan.

Aino palasi muistoissaan menneisiin vuosiin. Kun Neuvostoliitto miehitti Viron, Aino Kallas menetti kotimaansa, omaisuutensa ja mahdollisuuden asua synnyinmaassaan Suomessa. Sodan vuodet Tallinnassa olivat traagiset, lapsista kaksi kuoli ja puoliso sairastui vakavasti.

Etuoikeutetusta kosmopoliitista tuli pakolainen, joka tunsu itsensä muiden armoilla ja häkissä eläväksi toisen luokan kansalaiseksi. Nyt kukaan ei ollut Tukholmassa vastassa eikä ollut säästöjä tai sijoituksia, sillä ne oli pitänyt Virossa luovuttaa miehittäjille. Aikaisemmin hän oli saanut liikkua kepeästi välittämättä rajoista ja rakastaa useaa maata niin kuin useaa miestäkin. Kirja keskittyy ikääntyvän Ainon elämään, mutta muistot tuovat myös aiemmin eletyn vahvasti esille.

Kirjan lähteenä on satoja kirjoja ja muita dokumentteja. Vieraus ja koti-ikävä koskettavat ja tuntuu oudolta, että Suomi on ollut vaarallinen paikka maassa syntyneelle ihmiselle. Onneksi Aino pääsee viimeiseksi vuosiksi kotimaahansa.

Heimo Hatakka: Luomiskertomus. Jaakko Löytyn ja Kaija Pispän elämä. Kirjapaja. 2025.

Tämä elämäkerta kertoo kahden henkilön, yhden pariskunnan, elämäntarinan. Jaakko Löytty (1955 -) on Suomen tunnetuin gospelmuusikko. Hänen laulujaan ovat laulaneet tietäen tai tietämättään lukuisat suomalaiset. Harva tuntee elämää laulujen takana: lapsuutta Afrikassa, hankalaa paluuta Suomeen, suurta rakastumista, parisuhteen karikoita, kirkollisia taisteluita, vuosia Senegalissa, hometalohelvetiä ja loputonta remonttityömaata.

Löytyn lauluja ei olisi ilman Kaija Pispaa, joka on kirjailija, sanoittaja ja kirjoittamisen opettaja. Kaija ja Jaakko ovat olleet toistensa työtovereita ja elämäkumppaneita yli 50 vuoden ajan. Jaakon ja Kaijan luomiskertomuksessa kohtaavat juurettomuus ja juuret. Se on tarina kahden ihmisen kamppailusta, rakkaudesta ja luomisen ihmeestä.

Ulkomailla asuvan näkökulmasta on kiinnostavaa, kuinka Löytyn perhe selvisi Afrikassa ja millaisen jäljen lapsuus Ambomaalla jätti elämään. Nuori Jaakko saapui teini-ikäisenä kotimaahan ja sopeutuminen oli vaikeaa, ketään ei tuntunut kiinnostavan hänen tarinansa ja kokemuksensa. Sama jatkui seuraavassa sukupolvessa kun Jaakko ja Kaija lapsineen lähtevät Senegaliin ja maasta palattuana kaikilla oli kotiinpaluukriisi. Kaija sairastui vakavaan masennukseen ja kaikki tuntuivat tarvitsevan terapiaa.

Suomalaisen virsikirjan lisävihkoon on päätynyt pariskunnan suosittu laulu Kahden maan kansalainen. Kirja kertoo myös tämän virren puhuttelevan syntytarinan.

Sanna on sisukas ja optimistinen alumiinialan johtaja

TEKSTI PÄIVI AIKASALO
KUVAT SANNA FREW

Sanna Frewn (57) koti on Oslossa, mutta tavoitamme hänet Berliinistä työmatkalta. Sanna on muuttanut niin monta kertaa, että muuttamisen rutiinit ovat tulleet tutuiksi. Perhe ja ystävät jäävät taakse ja se ei ole aina helppoa. Toisaalta ystäviä on sen seurauksena eri maissa ja eri mantereilla. Muuttaessa elämä alkaa aina alusta. Nyt Sanna työskentelee Norsk Hydrolla Madridin lähellä ja on vastuussa Espanjan kierrätysalumiinin tuotannosta. Elämään on mahtunut monia kotipaikkoja, työtehtäviä ja haasteita, joista hän on kiitollinen. Sanna toimii myös seurakuntamme kirkkoneuvoston varapuheenjohtajana.

Vaativia työtehtäviä eri maissa

Sannan elämässä työ on aina ollut tärkeää. - Töissä kuluu paljon aikaa ja se on oma valintani, sillä työni on antoisaa vaikkakin välillä vaativaa, hän kertoo. Sanna valmistui ekonomiksi Tampereen kauppakorkeakoulusta vuonna 1993. Jo opiskeluaikana hän teki kesätöitä eri puolilla Suomea ja pari kertaa myös Sveitsissä. Yksi työpaikoista löytyi Raahesta Rautaruukilta. - Koko sukuni tuntui olevan Rautaruukilla töissä, ja olin ajatellut, etten menisi sinne ikinä. Tehdas tarjosi kuitenkin parempaa palkkaa kuin pankki. Talousosasto osoittautui moderniksi ja erittäin mielenkiintoiseksi työpaikaksi: opin koko tehtaan taloudesta, raportoinnista ja myös paljon teräksen tuotantoprosesseista, Sanna muistelee.

Lama-ajan Suomessa vastavalmistunut

Sanna lähetti kolmen Rautaruukilla vietetyn kesän jälkeen avoimia hakemuksia eri puolille Eurooppaa terästeollisuuden yrityksiin. Tie vei business controlleriksi Bremeniin Saksaan. Samassa elämänvaiheessa päättyi myös pitkä parisuhde. Vaikka aloite eroon tuli Sannalta, se ei ollut helppo mutta se avasi mahdollisuuden toteuttaa ulkomaantoiveita. - Alkuun olin aika yksinäinen, mutta olin aktiivinen ja harrastin. Ystäviä löytyi, ja kotiuduinkin kaupunkiin hyvin.

Bremenissä Sanna opiskeli työn ohessa johtamista avoimessa yliopistossa. - Opiskelin paljon iltaisin ja viikonloppuisin. Sain uusia näkökulmia johtamisen haasteisiin ja opin käsittelemään niitä uudella tavalla. Samassa kaupungissa hän tapasi myös tulevan puolisonsa, skotlantilaisen **David Frewnin eli Taavetin**, Bremenin kansainvälisessä English Clubissa. - Olemme nyt olleet yhdessä 31 vuotta ja naimi-

sissa kohta 28 vuotta. Taavetti työskenteli laaduntarkastustehtävissä öljy- ja kaasuteollisuudessa ja oli asunut muun muassa Lähi-idässä ja Intiassa.

Seuraava työ löytyi Norsk Hydrolta Düsseldorfista. Työhaastattelumatkasta tuli ikimuis-toinen. - Tein hakemuksen viime tipassa, ja matkalla haastatteluun pulu kakkasi vaatteille-ni. Jouduin pesemään ja kuivaamaan niitä rautatieaseman vessassa ennen haastattelua, Sanna kertoo nauraen. Työpaikka tuli, ja sen mukana muutto uudelle paikkakunnalle sekä paljon matkustamista Euroopassa.

Tähänastisen työuran tärkein tehtävä löytyi kuitenkin vuonna 2002 kun Sannalle tarjottiin toimitusjohtajan paikkaa Hydro kierrätysalumiinitehtaalla Luxemburgissa. - Siellä pääsin käyttämään myös ranskaa, jota olin onneksi opiskellut koulussa, sillä puolet alaisistani osasi vain ranskaa. Samalla hyppäsin taloustehtävistä 70 työntekijän johtajaksi melko vähäisellä johtamiskokemuksella. Luxemburgissa Sanna sai työssään perusteellisen koulun johtamiseen. Hänen mukaansa tehtaan johtaminen opetti enemmän kuin mikään muu työtehtävä tai kurssi. - Johtajan pitää asettaa selkeät tavoitteet sekä tukea ja haastaa alaisia niiden saavuttamisessa. Oikeudenmukaisuus on tärkeää. Eniten olen kuitenkin oppinut virheistäni. Nuoren johtoryhmän kanssa parannettiin tuotantoa, tulosta ja työturvallisuutta, ja työ sai myös tunnustusta. Samalla Sanna oppi kunnioittamaan operatiivisen johtamisen vaatimuksia. - Siinä työssä ei oikeastaan ole koskaan täysin vapaalla, koska tuotanto pyörii ympäri vuorokauden ja tavoitettavissa pitää olla aina. Nuorena, ulkomaisena ja naispuolisena tehtaanjohtajana hän kohtasi myös ennakkoluuloja. - Monet vierailijat luulivat minua assistentiksi eivätkä heti uskoneet, että olin johtaja. Luxemburgissa useimmat naiset olivat silloin kotiäitejä.

Sanna siirtyi vuonna 2005 USA:han entisen pomon houkuttelemana johtamaan kuutta

Sanna ja Taavetti Frew ovat eläneet liikkuvaa kansainvälistä elämää yhdessä jo yli kolme vuosikymmentä. Perheen koti on Oslossa, vaikka työ ja elämä ovat vieneet heitä eri maihin.

Hydron kierrätysalumiinitehdasta. Pari vuotta myöhemmin Sanna sattui työmatkalla Oslossa samaan hissiin Hydron Trading -organisaation johtajan kanssa. Viikon kuluttua kyseinen johtaja otti yhteyttä ja tarjosi talousjohtajan tehtävää Oslossa. Työ Yhdysvalloissa oli loppumassa organisaatiomuutoksen vuoksi, ja paluu Eurooppaan houkutteli. - Yhdysvalloissa asuessani huomasin, kuinka eurooppalainen todella olen. Otin tehtävän vastaan, ja edessä oli muutto Norjaan sekä norjan kielen opettelu. Seuraavat 13 vuotta Sanna työskenteli pääkonttorissa erilaisissa taloustehtävissä.

Monet muutokset ovat opettaneet aloittamaan yhä uudelleen: on löydettävä lääkäri, kampaa-ja, harrastukset ja ystävät. Kansainväliset kauppakamarit, harrastukset ja yhdistystoiminta ovat olleet tässä tärkeitä. Työuraa koskevat ratkaisut on perheessä tehty yhdessä. - Taavetti on joutanut ja sopeutunut. Hänellekin on löytynyt töitä, ja hänkin pitää liikkuvasta kansainvälisestä elämästä.

Sanna työskentelee Norsk Hydrolla ja vastaa nykyisin Espanjan kierrätysalumiinin tuotannosta. Työssään hänelle on tärkeää sekä ihmisten johtaminen että kestävä kehitys.

Oslosta tuli perheen pysyvä koti lähes 20 vuodeksi. Korona-aikaan Sanna johti Hydron alumiinivalimoa Karmøyssä Norjan länsirannikolla ja jonkin aikaa myös koko Karmøy'n alumiinitehdasta. Vuonna 2024 hänet kutsuttiin Yhdysvaltoihin johtamaan kierrätysalumiinitehdasta. – Muutin Keski-Länteen yksin, koska mieheni ei voinut tällä kertaa lähteä mukaan. Yhdysvalloissa ollessaan Sanna sai tarjouksen Espanjan kierrätysalumiinitalon johtajan tehtävästä Madridin lähellä, ja hän siirtyi siihen vuoden 2025 alussa. Viime syksystä lähtien koko perhe on asunut Espanjassa, mutta koti on edelleen myös Oslossa. – Me molemmat opetelimme nyt espanjaa. Se taitaa olla minulle jo seitsemäs kieli.

Sannalle on tärkeää, että hänen työnsä liittyy kestäväan kehitykseen. Alumiinia voi kierrättää loputtomasti ilman, että sen ominaisuudet

det kärsivät, ja kierrätys vie vain noin viisi prosenttia siitä energiasta, jota primäärialumiinin valmistus vaatii. Vaikka työ ei ole aina helppoa, Sanna kuvaa itseään optimistiksi. – Keskityn niihin asioihin, joihin voin vaikuttaa, ja kannustan myös alaisiani samaan. Olen sisukas suomalainen, joka ei lannistu helposti eikä ole liian herkkänahkainen. Olen tässä tehtävässä, koska pystyn sen hoitamaan, muistutan välillä itseäni.

Lapsuudenkoti Pattijoella

Kun Sanna katsoo nyt aikuisena lapsuuttaan, siellä oli paljon turvallisuutta, vastuunottoa, työnteon arvostusta ja erityisesti vahvoja naisia, jotka ovat olleet esikuvina.

Sannan äiti tulee perheestä, jossa oli seitsemän sisarusta. Sannan äidinäiti oli aikanaan moderni nainen, sillä hän hoiti kokopäiväisesti kylän postitoimistoa. Hän jäi leskeksi vain vähän yli nelikymppisenä suuren talon ja suuren lapsikatraan kanssa. – Isoäiti otti kaikesta vastuun ja opin jo lapsena, että naiset selviävät mistä tahansa. Sannan vanhemmat erosivat tämän ollessa pieni ja Sanna vietti yhdeksän ensimmäistä vuottaan juuri tässä kodissa, äidin, isoäidin sekä tätien ja setien kanssa. – Kasvoin pitkään ainoana lapsena, mutta minulla oli suuri perhe ympärillä ja nuorimmat tätini ja setäni eivät ole minua paljon vanhempia, joten he olivat minulle kuin sisaruksia. Myöhemmin äiti meni uudelleen naimisiin ja Sanna sai veljen. – Matti on minua 12 vuotta nuorempi ja hän on minulle hyvin rakas ja tärkeä.

Lapsuuden kylä oli pieni ja turvallinen. – Olin aktiivinen partiolainen, mukana tanhukerhossa ja soitin haitaria. Partiossa Sanna sai myös vastuuta. – Olin vasta 12-vuotias kun johdin tyttökaverini kanssa Lumikot-nimistä partioryhmää. Olimme talvipakkasella partiokämpällä ja sahasimme taskulamppujen valossa polttopuita kämpän lämmittämiseksi. Nyt ihmettelen sitä vastuuta, mikä meille annettiin.

Mutta se myös kasvatti vastuun ottamiseen. Partio sisälsi lisäksi uskonnollista kasvatusta. Myös kotona uskonto oli läsnä ja iltarukous tuli tutuksi.

Myös seurakunta oli tärkeä nuorelle Sannalle. – Olin rippikoulussa isosena ja tykkäsin siitä todella paljon. Tehtävässä joutui laittamaan itsensä likoon, olemaan esikuva, mutta myös luova. Näyttelimme ja ohjasimme leikkejä, se oli todella innostavaa. Nyt Sanna toteaa, että ihmisten johtaminen on hänen intohimonsa, se on parasta mutta myös vaikeinta. Siihen hän sai harjoitusta jo nuorena. – Kotona opin myös siihen, että työn tekeminen kuuluu kaikille. Hoidin pikkuveljeäni usein kun äitini opiskeli iltaisin. Lisäksi oli itsestäänselvää, että siivous, ruoanvalmistus ja muut koti- ja pihatyöt kuuluivat kaikille.

Ulkoilua, ruoanlaittoa ja kissoja

Vapaa-ajalla Sanna ulkoilee ja vaeltaa sekä hiihtää talvisin. – Liikunta luonnossa on koko elämän ajan ollut tärkeää. Olen ollut sellainen on-off golfpelaaja pitkään, mutta mieheni taitaa sen lajin paremmin.

Sanna ja Taavetti rakastavat hyvää ruokaa, jota nautitaan sekä kotona että ravintoloissa. – Suosikkini on kuitenkin tavallinen norjalainen kalakeitto. Suomessa syödään aina suomalaista kalaa; siikaa, kuhaa ja silakoita. Ystävistä on tullut kuin perhe ja heitä tavataan aina kun ehditään ja ollaan sopivalla paikkakunnalla. Koti on avoin vieraille, ja heidän kanssa paitsi nautitaan hyvästä ruoasta, myös pelataan lautaita korttipeljä.

Sannalla ja Taavetilla ei ole lapsia. – Se oli aikanaan kipeä ja vaikea kysymys, mutta elämässä täytyy mennä eteenpäin ja nauttia niistä hyvistä asioista jota se tarjoaa. Joku varmaan ajattelee työuraani katsellessaan, että elämäni ei olisi lapsia mahtunutkaan. Nyt perheessä on kolme Korat-rotuista kissaa ja niitä hoide-

taan rakkautella. – Tällä hetkellä meillä aiheuttaa vipinää Saga-kissanpentu, joka muutti meille viime marraskuussa ja joka juoksuuttaa vanhempia kissoja armotta ja varastaa myös heidän ruokansa, jos saa siihen tilaisuuden.

Kun Sanna muutti Norjaan, alkoi yhteys toisiin suomalaisiin tuntua yhä tärkeämmältä. – Olin pariin otteeseen Norsk-Finsk Foreningin hallituksessa ja myös kansainvälisen Professional Women Network- järjestön hallituksessa. Kun minut pyydettiin kirkkoneuvoston jäseneksi, lähdin mielelläni mukaan. Seurakunta tuottaa paljon hyvää kaikille suomalaisille ja se luo yhteisöllisyyttä, ja olen tuntenut tehtävän tärkeäksi ja mielekkääksi. Sanna naurahtaa, että hän oli ”pakana” monta vuotta, kirkossa ei monessa maassa tullut käytyä, luterilaista kirkkoa ei välttämättä edes ollut lähistöllä. Norjassa tuli tärkeäksi myös käydä kirkossa. – Elämässäni oli selkeästi tarve hengellisille asioille. Suomi-kirkon lisäksi olen käynyt usein norjalaisessa kirkossa sillä mieheni laulaa kamarikuorossa ja he esiintyvät usein myös jumalanpalveluksessa. Nytkin kaipaen suomalaista jumalanpalvelusta, mutta onneksi Madridista on löytynyt Saksan luterilainen kirkko kävelymatkan päästä.

Frew'n perheen Korat-kissat ovat tärkeä osa kotia. Kissoja hoidetaan rakkautella, ja uusin tulokas Saga on tuonut perheeseen lisää vauhtia.

Sanna är en beslutsam och optimistisk chef inom aluminiumbranschen

TEXT PÄIVI AIKASALO
BILDER SANNA FREW

Sanna Frew (57) bor i Oslo, men vi når henne på affärsresa i Berlin. Hon har flyttat så många gånger att rutinerna kring flyttning har blivit vardagsmat. Familj och vänner lämnas kvar och det är inte alltid så lätt. Å andra sidan har man vänner i olika länder och på flera kontinenter som ett resultat. När man sedan flyttar börjar livet alltid om igen. Sanna arbetar nu för Norsk Hydro nära Madrid och ansvarar för produktionen av aluminiumåtervinningen i Spanien. Hennes liv har inkluderat många hem, jobb och utmaningar, vilket hon är tacksam för. Sanna är också vice ordförande i vår församlings kyrkoråd.

Utmanande jobb i olika länder

Arbetet har alltid varit viktigt i Sannas liv. - Arbetet tar upp mycket tid och det är mitt eget val, eftersom mitt arbete är givande, om än ibland krävande, berättar hon. Sanna tog sin ekonomexamen från Tammerfors handelshögskola 1993. Redan under studietiden hade hon sommarjobb på många håll i Finland men även ett par gånger i Schweiz. Ett av arbetsplatserna var på Rautaruukki i Brahestad. - Det kändes som att hela min släkt jobbade på Rautaruukki och jag hade alltid varit övertygad om att jag aldrig skulle dit. Fabriken erbjöd dock bättre lön än banken. Ekonomiavdelningen visade sig vara en modern och mycket intressant arbetsplats: Jag lärde mig om hela fabriken ekonomi, rapportering och även mycket om stålproduktionsprocesser i allmänhet, minns Sanna.

Efter att ha tillbringat tre somrar på Rautaruukki i Finland under lågkonjunkturen skickade den nytutexaminerade Sanna öppna ansökningar till stål företag runt om till olika delar av Europa. Det ledde henne till Bremen i Tyskland, som business controller. I samma skede i hennes liv tog även ett långt förhållande slut. Även om initiativet att skilja sig kom från henne själv var det inte lätt. Men det öppnade upp möjligheten att förverkliga hennes drömmar om att bo utomlands. - Till en början var jag ganska ensam, men jag var aktiv och hade många hobbyer. Jag hittade vänner och jag kände mig snart hemmastadd i staden.

I Bremen studerade Sanna ledarskap vid det öppna universitetet vid sidan om arbetet. - Jag studerade mycket på kvällar och helger. Jag fick nya perspektiv på utmaningar inom

management och lärde mig att hantera dem på ett nytt sätt. I samma stad på Bremen International English Club, träffade hon också sin blivande make, skotska **David Frew**, som hon kallar **Taavetti**. Vi har nu varit tillsammans i 31 år och gifta i nästan 28 år. Taavetti arbetade med kvalitetskontroll inom olje- och gasindustrin och hade både bott i bland annat Mellanöstern som Indien.

Nästa jobb var på Norsk Hydro i Düsseldorf. Den intervjuans blev oförglömlig. - Jag sände in min ansökan i sista minuten och på väg till arbetsintervjun bajsade en duva på mina kläder. Jag var tvungen att tvätta av och torka dem på toaletten på tågstationen innan intervjun, säger Sanna med ett skratt. Hon fick jobbet och därmed blev det flytt till en ny ort. Jobbet bestod också av mycket resande inom Europa.

Det viktigaste jobbet i hennes karriär hittills kom dock 2002, när Sanna erbjöds tjänsten som VD för Hydros aluminiumåtervinningsindustri i Luxemburg. ”Där fick jag också använda franska. Jag hade lyckligtvis studerat språket i skolan, ef-

tersom hälften av mina underordnade bara kunde franska. Samtidigt hoppade jag från ekonomiska uppgifter till att bli chef för 70 anställda med relativt liten ledarskapsfarenhet. I Luxemburg fick Sanna genom den här tjänsten en grundlig upplärning i management. Enligt henne själv lärde hon sig mer av att leda fabriken, än vad något annat jobb eller någon kurs någonsin kunde ha lärt henne. - En chef måste sätta tydliga mål samt stötta och utmana sina underordnade i att uppnå målen. Det är viktigt att vara rättvis. Men jag har lärt mig mest av mina misstag. Med den unga ledningsgruppen förbättrades produktionen, resultaten och arbets säkerheten. Arbetet fick också erkännande. Samtidigt lärde Sanna sig att respektera de krav som operativ ledning innebär. - I det avseendet har man aldrig riktigt ledigt från det jobbet, eftersom produktionen går dygnet runt och man måste vara tillgänglig hela tiden. Som ung, utländsk och kvinnlig fabrikschef mötte hon också fördomar. - Många besökare trodde att jag var en assistent och de trodde inte direkt på att jag var chefen. I Luxemburg var de flesta kvinnor hemmafruar på den tiden.

Sanna flyttade till USA 2005, övertalad av sin tidigare chef att leda sex av Hydros anläggningar för aluminiumåtervinning. Ett par år senare, på en affärsresa i Oslo, råkade hon befinna sig i samma hiss som chefen för organisationen Hydro Trading. En vecka senare kontaktade chefen henne och erbjöd henne tjänsten som finansdirektör i Oslo. Hennes jobb i USA var på väg att upphöra på grund av en organisationsförändring, och en återkomst till Europa var lockande. - Medan jag bodde i USA insåg jag hur europeisk jag egentligen är. Jag tackade ja till jobbet och var således tvungen att flytta till Norge och lära mig norska. Under de kommande 13 åren arbetade Sanna i olika finansiella positioner på huvudkontoret.

De många flyttarna har inneburit att alltid börja om på nytt: man måste varje gång hitta en läkare, en frisör, nya hobbyer och vänner. Interna-

Motion i naturen har varit viktig för Sanna genom hela livet. I Spanien finns det också plats för vandringar i bergslandskap under fritiden.

tionella handelskammare, hobbyer och föreningsaktiviteter har därmed varit viktiga. Karriärsbesluten har fattats tillsammans som en familj. - Taavetti har varit flexibel och anpassningsbar. Han har hittat arbete på motsvarande ställen och han gillar också det mobila internationella livet.

Oslo blev familjens permanenta hem i nästan 20 år. Under coronaviruspandemin ledde Sanna Hydros aluminiumjuteri på västkusten av Norge på Karmøy och under en tid även hela Karmøys aluminiumverk. År 2024 blev hon inbjuden till USA för att leda en anläggning för aluminiumåtervinning. "Jag flyttade ensam till Mellanvästern eftersom min man inte kunde följa med mig den gången. Det var därför jag bara gick med på att stanna där i sex månader. Medan hon var i USA fick Sanna ett erbjudande om att bli chef för den spanska verksamheten för återvinningen av aluminium nära Madrid. Hon tillträdde tjänsten i början av 2025. Sedan förra hösten har hela familjen bott i Spanien, men hemmet är fortfarande i Oslo. - Vi lär oss nu båda spanska. Det är mitt sjunde språk nu.

Det är viktigt för Sanna att hennes arbete har koppling till den hållbara utvecklingen. Aluminium kan återvinnas i oändlighet utan att det förlorar sina egenskaper. Återvinningen kräver

bara cirka fem procent av den energin som krävs för att producera primäraluminium. Även om arbetet inte alltid är lätt beskriver Sanna sig själv som en optimist. - Jag fokuserar på de saker jag kan påverka och jag uppmuntrar mina underordnade att göra detsamma. Jag är en målmedveten finländare som inte låter mig avskräckas så lätt och som inte heller är för känslig. Jag har det här jobbet för att jag kan göra det, påminner jag mig själv då och då.

Barndomshemmet i Pattijoki

När Sanna nu som vuxen ser tillbaka på sin barndom så fanns där mycket trygghet och ansvarsstagande. Man värdesatte hårt arbete och särskilt fanns där starka kvinnor som har varit goda förebilder.

Sannas mamma kommer från en familj med sju syskon. Sannas mormor var en modern kvinna i sin tid, eftersom hon drev byns postkontor på heltid. Hon blev änka i början av fyrtioårsåldern med ett stort hus och en stor barnaskara att ta hand om. - Min mormor tog ansvar för allt och jag lärde mig redan som barn att kvinnor kan överleva vad som helst. Sannas föräldrar skilde sig när hon var liten och Sanna tillbringade sina första nio år i just det här hemmet, tillsammans med sin mormor och sina mostrar och morbröder.

der. - Jag växte länge upp som ensam barn, men jag hade en stor familj runt omkring mig och mina yngsta mostrar och morbröder är inte mycket äldre än jag. De var som syskon för mig. Sedan gifte Sannas mamma om sig och Sanna fick en bror. - Matti är 12 år yngre än jag. Han är mig väldigt kär och viktig för mig.

Min barndomsby var liten och trygg. - Jag var en aktiv scout, var med i en dansklubb och spelade dragspel. I scouterna fick Sanna också ta ansvar. - Jag var bara 12 år gammal när jag tillsammans med en annan flicka ledde en scoutgrupp som hette Lumikot. Vi samlades under den iskalla vintern i en scoutstuga och där stod vi och sågade ved i ljuset av en ficklampa för att få värme i stugan. Nu undrar jag över det ansvar som gavs oss. Men det lärde oss också att ta ansvar. Religiös uppfostran var också en del av scoutverksamheten. Religionen var närvarande också i hemmet och kvällsbönen var ett bekant attribut.

Kyrkan var också viktig för den unga Sanna. - Jag var ungdomsledare för konfirmander som gick i skriftskolan och det gillade jag verkligen. Uppgiften innebar att kasta sig in på djupet, vara en god förebild samtidigt som man skulle vara kreativ. Vi spelade pjäser och ledde lekar, det var verkligen inspirerande. Sanna konstaterar nu att det är hennes passion att leda människor. Det är det bästa men samtidigt också det svåraste hon vet. Hon fick träning för det redan i ung ålder. - Hemma lärde jag mig också att det var allas ansvar att arbeta. Jag passade ofta min lillebror medan mamma studerade på kvällarna. Det togs också för givet att städning, matlagning och annat hus- och trädgårdsarbete var allas gemensamma ansvar.

Friluftsliv, matlagning och katter

På fritiden tycker Sanna om att vara ute, hon vandrar och på vintern skidar hon. - Motionering ute i naturen har varit viktigt för henne hela livet. Jag har spelat golf till och från länge, men min man är bättre på det.

Sanna och Taavetti älskar god mat. Maten avnjuts både hemma och på restauranger. - Min favorit är ändå den traditionella norska fisksoppa. I Finland äter vi alltid finsk fisk; sik, gös och strömming. Våra vänner har blivit som en familj för oss och vi träffar dem när vi har tid och är på lämplig ort. Hemmet är öppet för gäster. Vi njuter inte bara av god mat tillsammans med dem, utan vi spelar även bräd- eller kortspel.

Sanna och Taavetti har inga barn. - Det var en gång en smärtsam och svår fråga, men i livet måste man gå vidare och njuta av det goda som erbjuds. Många tänker nog, när de ser på min karriär, att jag inte hade kunnat ha barn så som mitt liv ser ut. I familjen finns nu tre Korat-katter och de sköts med kärlek. - Just nu har vi fullt upp med kattungen Saga, som flyttade in hos oss i november förra året. Kattungen jagar de äldre katterna skoningslöst och dessutom stjälar hon deras mat om hon får chansen.

När Sanna flyttade till Norge började kontakten med andra finländare kännas allt viktigare. - Jag satt ett par säsonger i styrelsen för Norsk-Finsk Forening såväl som för det internationella Professional Women Network. När jag blev tillfrågad om att bli medlem i kyrkorådet ville jag gärna vara med. Församlingen gör mycket gott för alla finländare och skapar en känsla av gemenskap. Jag har uppfattat uppgiften som både viktig och meningsfull. Sanna skrattar åt att hon var "hedning" i många år, i många länder gick hon inte i kyrkan. Det fanns inte ens nödvändigtvis någon luthersk kyrka i närheten. I Norge har det också blivit viktigt att gå i kyrkan. - Det fanns helt klart ett behov av andlighet i mitt liv. Förutom den finska kyrkan har jag ofta besökt den norska kyrkan eftersom min man sjunger i en kammarkör och de uppträder ofta vid gudstjänster. Även nu saknar jag finska gudstjänster, men som tur är har jag hittat en tysk luthersk kyrka inom gångavstånd i Madrid.

Mediavinkki vanhemmille

Medietips till föräldrar

Lapset saattavat olla hyvin innoissaan digitaalisista leikeistään ja se on hyvä juttu. Leikin virta saa viedä mennessään mobiililaitteen äärellä siinä missä hiekkalaatikollakin. Lapsi tarvitsee aikuista mukaan kivojen digisisältöjen löytämiseen. Lapsi tarvitsee aikuista myös pitämään yllä tasapainoa. Turvallinen läheisyys, juttelu, uni, terveellinen ruoka ja liikunta ovat välttämätön osa pienen päivää. Medialla kuten lukemisella, musiikin kuuntelulla, peleillä ja videoiden katselulla on oma aikansa vuorokaudessa. 30 minuuttia digipeliaikaa on riittävä alle kouluikäiselle. Alle kaksivuotiaat eivät hyödy itsenäisestä älylaitteella toimimisesta ja käytöstä voi olla haittaa puheen kehitykselle. Ohjelmia ja pelejä tutkiessa aikuisen tulee olla aktiivisesti mukana leikissä. Digihyvinvointi vahvistuu perheessä, kun

- perheessä on sovittu säännöt älylaitteiden käytöstä myös aikuisia koskien.
- aikuinen välttää älylaitteeseen uppoutumista lasten läsnäollessa.
- suositetaan yhteistyöhön kannustavia pelejä ja aikuiset pelaavat yhdessä lasten kanssa.
- lapsen kanssa keskustellaan hänen käyttämistään peleistä ja sovelluksista.
- lasta kannustetaan keromaan, mitä hän älylaitteella tekee.
- perheen jäsenillä on aikaa olla yhdessä, jutella ja tehdä yhdessä ilman älylaitteita.
- huomioi onko älylaitteen käyttö este riittävälle unelle ja liikunnalle tai kaverisuhteiden ylläpitämiselle.

Barnen kan vara väldigt exalterade över sina digitala spel och det är bra. De kan ryckas med av lekens gång på en mobil enhet, precis så som de kan i en sandlåda. Barnen behöver en vuxen som hjälper dem att hitta intressant digitalt innehåll. Barnen behöver också en vuxen som hjälper dem att hitta balansen. En trygg närhet, samtal, sömn, hälsosam mat och motion är viktiga delar av ett barns dagsrytm. Medier som att läsa, lyssna på musik, spela spel och titta på videor har sin tid på dagen. 30 minuter digital lektid räcker för ett barn under skolåldern. Barn under två år gynnas inte av självständig användning av en smart enhet och användningen av den kan vara skadlig för talutvecklingen. När man utforskar program och spel bör en vuxen vara aktivt involverad i spelet. Digitalt välbefinnande stärks i familjen när

- familjen har kommit överens om reglerna för användningen av smarta enheter även för vuxna.
- den vuxne undviker att vara uppslukad av den smarta enheten i barnens närvaro.
- spel som uppmuntrar samarbete föredras och de vuxna leker och spelar tillsammans med barnen.
- de spel och applikationer som barnet använder diskuteras med barnet.
- barnet uppmuntras att berätta vad han eller hon gör på den smarta enheten.
- familjemedlemmarna har tid till varandra, pratar och gör saker tillsammans utan smarta enheter.
- man överväger om användningen av de smarta enheterna är ett hinder för tillräcklig sömn och motion eller för att upprätthålla vänskaper.

Lasten- kirkko

Lasten mediankäytöstä löytyy hyvää tietoa esimerkiksi näiltä sivuilta:

Mannerheimin lastensuojeluliitto

mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/lapset-ja-media/

Mediakasvatusseura

mediakasvatus.fi

Mediametka

mediametka.fi

Lapsiasiavaltuutettu

<https://lapsiasia.fi/etusivu>

Älylaitteet ja lasten hyvinvointi, Silja Martikainen ja Katri Saarikivi, Tiedekulma podcast

Bra information om barns medieanvändning finns till exempel på dessa webbplatser på svenska:

Mannerheims barnskyddsförbund

mll.fi/sv/hemsida/om-ml/mediefostran/

Mediakasvatusseura

mediakasvatus.fi/pa-svenska/

Barnombudsmannen

<https://lapsiasia.fi/sv/framsida>

Norjan suomalainen seurakunta on mukana Lastenkirkon toiminnassa. Lastenkirkon nettisivuilta löytyy sisältöä niin lapsille kuin lasten vanhemmille

Aukeamalla olevat puuhut ovat Lastenkirkon sivuilta. Nettisivut löytyvät osoitteesta lastenkirkko.fi.

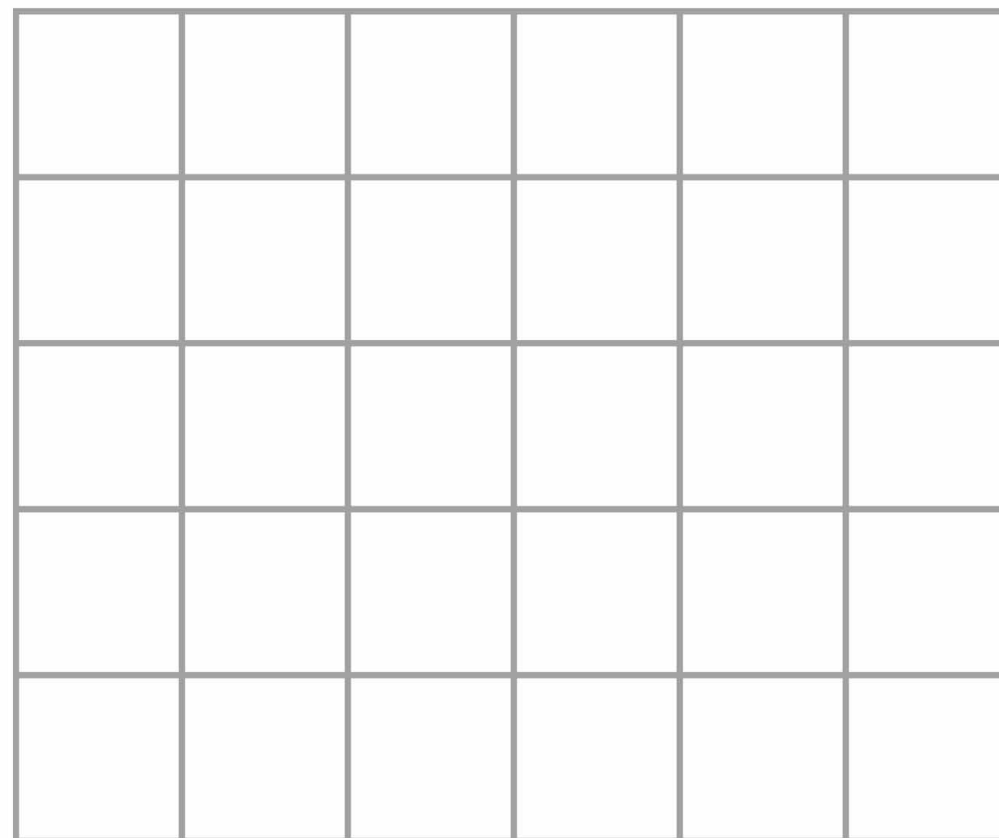
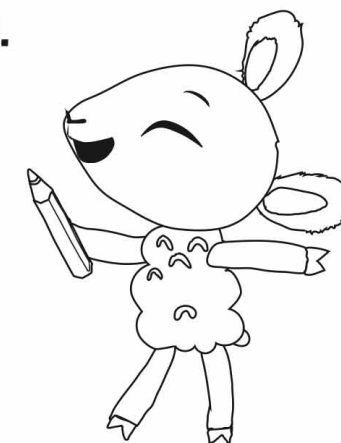
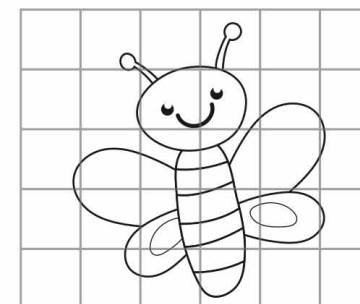
Tuuli on hyvällä tuulella.

**Piirrä kuplaan mistä sinä tulet
hyvälle tuulelle.**

Lastenkirkko.fi

**Auta Päkää piirtämään
kuva mallin mukaan.**

Kirkolliset toimitukset Kyrkliga förrättningar

Kastettu • Döpta

Tietosuojaesitystä tiedot vain painetussa lehdessä.

Av dataskyddsskäl finns uppgifterna endast i den tryckta tidningen.

Siunaus kuuluu myös kotiin Välsignelsen hör också hemmet till

Seurakunta palvelee suomalaisia eri puolilla maata, ja yksi lämmin sekä helposti järjestettävä kirkollinen perinne on kodin siunaus.

Kodin siunaus on lyhyt ja rauhallinen rukoushetki, jossa kiitetään kodista ja pyydetään siunausta siellä asuville. Kyseessä on vanha kristillinen perinne, joka sopii monenlaisiin elämäntilanteisiin. Kodin voi siunata vaikkapa ensimmäiseen omaan kotiin, muuton jälkeen uuteen asuntoon tai pitkään asuttuun kotiin.

Norjan suomalaisen seurakunnan Päivi-pappi tulee mielellään toimittamaan kodin siunauksen. Osloon alueella ajankohdan sopiminen on erityisen helppoa, mutta kodin siunaus onnistuu myös muualla Norjassa silloin, kun pappimme liikkuu alueellasi esimerkiksi kirkollisen toimituksen tai seurakunnan tapahtuman yhteydessä.

Jos kodin siunaus on käynyt mielessäsi, ota rohkeasti yhteyttä ja sovi ajankohta.

Församlingen betjänar finländare i olika delar av landet och välsignandet av hemmet är en kyrklig tradition som är varm och lätt att organisera.

Hemmets välsignelse är en kort och fridfull bönestund, där man tackar för själva hemmet och man ber om välsignelse för de som bor där. Det är en gammal kristen tradition som passar för många olika livssituationer. Ett hem kan välsignas till exempel som ett första hem, en ny lägenhet välsignas i samband med flytten, eller så välsignas ett hem som botts i redan en längre tid.

Den finländska församlingen i Norges präst, Päivi, utför gärna välsignelser av hemmen. Speciellt i Oslo-området kan dessa enkla att boka. Men de går också att ordna på andra ställen i Norge när vår präst kommer på besök, till exempel i samband med en gudstjänst eller ett annat församlingsevenemang.

Om du har funderat på ett välsignande av ditt hem är du välkommen att kontakta oss och boka in en passande tidpunkt.

Tervetuloa puistokahveille kesän torstai-iltapäivinä! Välkommen på kaffeträffar i parken på torsdagseftermiddagar under sommaren!

Puistokahveille voi saapua klo 14–16 välisenä aikana. Keitämme kahvia, tarjoamme pullaa ja katamme pöydän yhdessäoloa varten. Kahvin ja pullan lisäksi tarjolla on kesäistä tunnelmaa ja mahdollisuus pelata mölkkyä. Puistokahvien tarkat kokoontumispaikat eri puistoissa löytyvät nettisivujen sekä Facebookin Oslo: Puistokahvit -tapahtumista.

Du kan komma när som helst mellan kl. 14 och 16. Vi kokar kaffe, bakar bullar och dukar fram för en trevlig stund tillsammans. Förutom kaffe och bulle bjuder vi på somrig stämning och möjlighet att spela mölkky. Du är varmt välkommen ensam, med en vän eller med hela familjen. De exakta samlingsplatserna i parkerna finns bakom länkarna.

Juni

3.6 Botanisk hage
10.6 lekparken i hörnet av Myntgata och Nedre Slottsgate
17.6 Vigelandsparken
24.6 Skarpsnoparken

Augusti

5.8 Botanisk hage
12.8 lekparken i hörnet av Myntgata och Nedre Slottsgate
19.8 Vigelandsparken
26.8 Skarpsnoparken

Viikottaiset kokoontumiset

Oslo: Vauvakerho

Keskiviikkoisin klo 11–13 Margareta-kirkon lukusali

Oslo: Keskiviikkokahvit

Kerran kuussa keskiviikkoisin klo 11–13 Margareta-kirkon lukusali

Säännölliset kokoontumiset jatkuvat toukokuun loppuun saakka ja palaavat kesätaun jälkeen syyskuussa.

Tapahtumien tarkemmat tiedot ja muutokset löytyvät aina seurakunnan verkkosivuilta finskekirken.no

Kesän tapahtumia • Sommarens händelser

Oslo: Liikutaan yhdessä – perhejumppa ja kehonhuoltohetki puistossa
To 21.5. klo 17.00, Leikkipuisto Myntgatan ja Nedre Slottsgaten kulmassa

Oslo: Keskiviikkokahvit

Ke 27.5 klo 14-16, Margaretakyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Puistokahvit

Keskiviikkoisin kesäkuussa klo 14-16, Oslon eri puistot

Trondheim: Saunailta

La 6.6. klo 18.00 – 20.00, Brattøra badstu, Brattørkaia, 7010 Trondheim

Trondheim: Kesäkirkko

Su 7.6. klo 13.00, Strindheim kirke, Bromstadbuena 34, 7046 Trondheim

Oslo: Liikutaan yhdessä – perhejumppa ja kehonhuoltohetki puistossa
To 11.6 klo 17.00, Leikkipuisto Myntgatan ja Nedre Slottsgaten kulmassa

Oslo: Koti-ilta

Pe 12.6. klo 18.00, kokoontuminen Päivi-papin kotona

Bergen: Saunailta

La 13.6. klo 17.25 – 19.15, Marineholmen Sauna, Thormøhlens gate 53 C

Bergen: Luontoretki ja hartaus

su 14.6. klo 13.00, Myrdalsvatnet

Oslo: Saunailta

Ti 16.6. klo 18.30 – 20.30, Sukkerbiten, Nylandsveien 28, Oslo

Oslo: Ikonimaalauskurssi

Su 21.6. klo 13.00 – ke 24.6. klo 16.00, Margaretakyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Puistokahvit

Keskiviikkoisin elokuussa klo 14-16, Oslon eri puistot

Oslo: Koti-ilta

Pe 7.8. klo 18.00, kokoontuminen Päivi-papin kotona

Oslo: Messu

Su 9.8. klo 11.00 - 13.00, Margaretakyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Kaupunkipyhiinvaellus

Pe 14. - Su 16.8.

Oslo: Saunailta

Ti 18.8. klo 18.30 - 20.30, Sukkerbiten, Nylandsveien 28, Oslo

Tromssa: Koko perheen retki

La 22.8., retkikohde varmistuu myöhemmin

Tromssa: Kesäkirkko saunarannalla

Su 23.8. klo 13.00, Ringvegen 219, 9017 Tromsø

Oslo: Ekumeeninen Margareta-vaellus

Su 30.8. klo 12.30, Maridalsvannet

Sommarens skönhet och omsorgen om naturen

PÄIVI AIKASALO, FINLÄNDARNAS PRÄST I NORGE

Våren är som vackrast och hjärtat är fullt av förväntan inför sommaren. Hur underbart är det inte när årstiderna växlar, det som vi särskilt njuter av här i Norden. Ljuset om våren är överväldigande och sångtrastens hjärta tycks fullkomligen klinga av lovord. När göken gal den första gången om våren är det ett tecken på den nya sommaren. Livet och ljuset segrar - där har vi skapelsens budskap om och om igen.

Men en märklig oro tycks blandas in i allt detta. Är allt egentligen väl i skapelsen vid närmare eftertanke, även om ingenting tycks stoppa naturens skaparkraft. En maskros skjuter sitt soliga blomsteranlete genom även den minsta lilla spricka i asfalten.

Klimatet värms upp, arternas utrotning fortskrider och haven fylls med plastavfall. Finns det lika många svalor som det fanns i barndomen, vart har stararna och de enorma flockarna av flyttfåglar försvunnit? Finns det några violer på ängarna - eller finns det ens ängar kvar?

Människan, som skapelsens härskare, har inte använt sin makt på rätt sätt. Vi har tagit till oss livsutrymme ifrån andra arter och samtidigt har vi förminskat våra egna möjligheter till att leva. Vi utarmar jorden, skövlar regnskogarna som är livsnödvändiga för klimatet och korallerna som är viktiga för de marina ekosystemen. Det finns ingen enkel lösning på situationen. Jag kan ändå fråga mig själv, vad exakt kan jag göra?

Jag kan glädjas åt allt det sköna och vackra som omger mig. Världen är underbar, och det är särskilt tydligt om våren. Trots allt fyller tacksamheten mitt hjärta. Livets skönhet berör hjärtat, och det är bra.

Jag kan ta ansvar för skapelseverket för just den del som berör mig och göra nya val i mitt liv. Jag kan sortera mitt avfall mer noggrant, jag kan minska på konsumtionen samt avstå från överdrivet förbruk. Jag kan ändra min kost till att bli mer ekologisk. Jag är inte helt säker på hur väl djuren inom lantbruket behandlas, men jag kan fråga mig själv hur ofta behöver jag en biff på tallriken - eller behöver jag den överhuvudtaget. Samtidigt kan jag dela med mig av det jag har - det gör mig inte fattigare, utan rikare.

Jag kan delta i en bön för skapelsen. Jag tror att bönen visar riktningen för handlandet. Det handlar inte bara om en person som sitter ”med knäppta händer”. Bönen förändrar både den som ber och världen.

Gud,
Vi överkonsumerar. Vi blir allt mer och mer giriga och ingenting är tillräckligt för oss. I vår girighet berövar vi framtida generationer möjligheterna till att leva. Jorden under våra fötter är förorenad. Gud, förbarma dig över oss.

Vi ber för regnskogarna och haven. Befria haven från plastavfallet som förstör allt. Hjälp oss att bekämpa klimatförändringarna.

Vårt sätt att leva hotar många arter. Hjälp oss att förändra våra levnadssätt och hjälp oss att skydda vår vackra blågröna planet. Amen.

Kesän kauneus ja luontohuoli

PÄIVI AIKASALO, NORJAN SUOMALAISPAPPI

Kevät on kauneimmillaan ja sydän täynnä kesän odotusta. Miten ihanaa onkaan vuodenaikojen vaihtelu, josta täällä pohjolassa saamme erityisesti iloita. Kevään kirkkaus on pakahduttavaa, laulurastaan sydän tuntuu soivan pelkkää kiitosta. Kevään ensimmäinen käen kukunta on merkki uudesta kesästä. Elämä ja valo voittavat - se on luomakunnan sanoma yhä uudelleen.

Juuri tähän kaikkeen tuntuu kuitenkin sekottuvan outo huoli. Onko kaikki luomakunnassa sittenkään hyvin, vaikka luonnon luomisvoimaa ei tunnu pysäyttävän mikään. Voikukka puskee aurinkoisen kukintonsa pienimmästäkin asfaltin halkeamasta.

Ilmasto lämpenee, lajikato etenee ja meret täyttyvät muoviroskasta. Onko pääskysiäkään yhtä paljon kuin lapsuudessa, mihin ovat hävinneet kottaraiset ja valtavat muuttolintujen parvet? Onko niitylläkään enää orvokkeja - vai onko enää niittyjäkään.

Ihminen luomakunnan hallitsijana ei ole käyttänyt valtaansa oikein. Me olemme vieneet elintilaa toisilta lajeilta ja samalla kaventaneet omia elinmahdollisuuksiamme. Köyhdytämme maaperää, tuhoamme ilmastolle välttämättömiä sademetsiä ja meren ekosysteemeille tärkeitä koralleja. Tilanteelle ei ole helppoa ratkaisua. Kuitenkin voin kysyä itseltäni, mutta mitä juuri minä voin tehdä.

Voin iloita juuri tästä kaikesta kauniista ja ihanasta, mitä on ympärilläni. Maailma on ihmeellinen ja se näkyy erityisesti keväällä. Kaikesta huolimatta kiitollisuus täyttää sydämen. Elämän kauneus tunkee sydämeen ja hyvä niin.

Voin kantaa luomakunnasta itseni kokoista vastuuta ja tehdä elämässä uudenlaisia valintoja. Voin lajitella jätteeni huolellisemmin, voin vähentää kulutusta ja pidättäytyä kerskakulutuksesta. Voin muuttaa ruokavaliotani ekologisemmaksi. En ole aivan varma siitä, kuinka hyvin tuotantoeläimiä kohdellaan, mutta voin kysyä itseltäni, kuinka usein tarvitsen pihvin lautaselleni - vai tarvitsenko sitä lainkaan. Samalla voin jakaa omastani - se ei tee minua köyhemmäksi vaan rikkaammaksi.

Voit yhtyä rukoukseen luomakunnan puolesta. Uskon, että rukous näyttää suunnan toiminnalle. Se ei ole vain sitä, että ihminen istuisi ”kädet ristissä”. Rukous muuttaa rukoilijaa ja maailmaa.

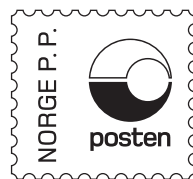
Jumala,
Me ylikulutamme yli kohtuuden. Me ahnehdimme yhä enemmän ja mikään ei riitä meille. Ahneuksissamme varastamme tulevilta sukupolvilta elinmahdollisuuksia. Maa jalkojemme alla on saastunut. Jumala, armahda meitä.

Me rukoilemme sademetsien ja valtamerien puolesta. Päästä meret muoviroskasta, joka tuhoaa kaiken. Auta meitä taistelemaan ilmastomuutosta vastaan.

Elämäntapamme uhkaa monia lajeja. Auta meitä muuttamaan elintapojamme ja auta meitä varjelemaan upeaa sinivihreää planeettaamme. Aamen.

PRIORITY

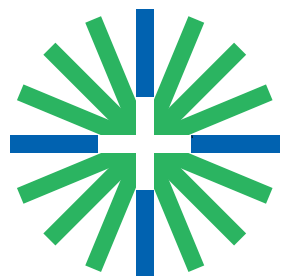

Avsender
Den finske menigheten i Norge
Rådhusgata 1-3
0151 OSLO

**Norjan suomalainen seurakunta
Den finländska församlingen i Norge**

+47 22 42 22 15
post@finskekirken.no

www.finskekirken.no
www.facebook.com/finskekirken
www.instagram.com/finskekirken
www.evl.fi/ulkosuomalaiset

**NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE**